

ملا ابراهیمی» در مقاله‌ای تحلیلی در مورد رمان‌های کنفانی نوشته‌اند که «این نویسنده متعهد و متعصب به فلسطین در رمان‌های خود با شور و اشتیاقی به دنبال طرح و ایده خود درباره چپستی و چرایی بحران‌ها و معضلات روز فلسطین و راه حل آنهاست. شخصیت‌های نمادین رمان‌ها نیز در این میان ایزاری هستند در خدمت تبلیغ و ترویج این ایده‌های غالباً انقلابی». از کنفانی به فارسی چند اثر ترجمه شده است که مطالعه رمان کوتاه «مردانی در آفتاب» و مجموعه داستان‌های کوتاه او با عنوان «قصه‌ها» را به شما توصیه می‌کنم.

کنفانی، نماد مبارزه است برای مردم فلسطین، او که از خانواده‌ای کردتبار به دنیا آمد، در طی زندگی انواع و اقسام رنج و سختی را تجربه کرد. مجبور به مهاجرت و در نهایت پناهندگی شد، درسش را در سختی و مشکلات به پایان رساند و از وقتی هم که خودش را شناخت برای آزادی فلسطین مبارزه کرد. او از اعضای اصلی «جنبش مردمی برای آزادی فلسطین» یکی از گروه‌های مهم چپ‌گرا در زمینه آزادی فلسطین بود. آرمان آزادی فلسطین برای او چنان پررنگ بود که در تمام آثارش قابل مشاهده است. «آزاد مونس» و «عزت

غسان کنفانی مبارز قلم به دست

محمود درویش خشونت پرهیز اما ثابت قدم

از بازگشت به امان، تا زمانی که زندگی خود را وقف نویسندگی کرد، تا سال ۲۰۰۶ در بخش رسانه و فرهنگی کار می‌کرد. تا به امروز، او ۱۵ مجموعه شعر، ۳۱ رمان و چندین کتاب دیگر منتشر کرده است. از او چهار کتاب به فارسی ترجمه شده است که «جنگ دوم سگ» در این میان مهم‌ترین آنهاست.

حزامه حبیب: حزامه حبیب بانوی شاعر و داستان‌سرای فلسطینی برنده جوایز مختلف از جمله جشنواره قدس و جایزه نجیب محفوظ است. او دوران رشد و جوانی را در کویت گذراند و در سال ۱۹۸۷ موفق به کسب مدرک لیسانس در رشته ادبیات و زبان انگلیسی از دانشگاه کویت شد و همچنین عضو انجمن نویسندگان اردنی و اتحادیه ادبا و نویسندگان عرب بود. در جریان جنگ خلیج فارس در سال ۱۹۹۰ به همراه اعضای خانواده‌اش مجبور به هجرت به اردن شد و سپس به امارات متحده عربی رفته و در آنجا اقامت گزید. در تمامی کارهای ادبی حزامه حبیب اعم از داستان یا قصه‌های کوتاه، روح هویت فلسطینی به چشم می‌خورد. او این هویت فلسطینی را در ترجمه‌هایش نیز نمایان می‌ساخت به شکلی که حتی در ژوئن و در کتابی که به عربی ترجمه کرد، مسأله فلسطین و سیاست‌های ظالمانه‌ای را که اسرائیل در حق فلسطینی‌ها اعمال می‌کرد منعکس کرد. از او تاکنون اثری به فارسی ترجمه نشده است.

خط آخر...

شعرا و نویسندگان ادبیات مقاومت مظلوم‌ترین قشر نویسندگان هستند. آنها دور از آزادی، زنجیر شده و اشغال شده با برنده‌ترین تیغشان، قلم، به جنگ ظلم و استبداد می‌روند و اکثرشان هم روز پیروزی را نمی‌بینند. از آنها فقط نامی می‌ماند و آثاری که به یادگار مبارزه با ظالم بر تارک ادبیات بدرخشند. باشد که روزی درویش و کنفانی هم از آن بالا به فلسطین آزاد لبخند بزنند.

می‌توان به جایزه ابن سینا، جایزه صلح لنین، جایزه لوتس از انجمن نویسندگان آفریقا-آسیایی، جایزه هنرهای حماسی فرانس و مدال آثار ادبی و جایزه آزادی فرهنگی از بنیاد لبنان و جایزه صلح استالین شوروی سابق و جایزه ناظم حکمت اشاره کرد. از محمود درویش آثار زیادی به فارسی ترجمه شده که به نظر من اول «درخت زیتون» را بخوانید که گردآوری‌اش هم برعهده غسان کنفانی بوده است، بعد با خیال آسوده تمام آثار دیگر او را بخوانید.

دیگران...

در فلسطین، نویسندگان دیگری هم پرورش یافته و تربیت شده‌اند، نویسندگانی که تقریباً بلا استثنا از سرزمین خود رانده شده و در دیگر کشورها زندگی می‌کنند. نگاهی خیلی کوتاه هم به آنها خواهیم داشت. ابراهیم نصرالله: ابراهیم نصرالله، برنده جایزه بوکر عربی ۲۰۱۸، در سال ۱۹۵۴ در خانواده فلسطینی متولد شد که در سال ۱۹۴۸ از سرزمین خود در فلسطین بیرون رانده شدند. او دوران کودکی و جوانی خود را در اردوگاه پناهندگان در اردن گذراند و فعالیت خود را به عنوان معلم در عربستان سعودی آغاز کرد. وی پس

محمود درویش که مانند غسان کنفانی متولد عکا است بیش از ۳۰ دفتر شعر منتشر کرد و شعرهای او که بیشتر به مسأله فلسطین مربوط می‌شد در بین خوانندگان عرب و غیرعرب شهرت و محبوبیت داشت. او مدتی عضو سازمان آزادیبخش فلسطین بود و در ۱۹۹۳ در اعتراض به پذیرش پیمان اسلو از این سازمان استعفا داد. درویش که طرفدار راهکار دولتی بود یخویی به زبان عبری حرف می‌زد و با فرهنگ یهودیان آشنایی داشت و دوستان یهودی زیادی داشت. دومین دفتر شعر درویش که «برگ‌های زیتون» نام دارد هنوز که هنوز است از بهترین و متعالی‌ترین آثار منتشر شده در سراسر جهان در حوزه ادبیات مقاومت است. محمود درویش در سال ۱۹۸۷ به کمیته هیأت اجرایی جنبش فتح ملحق می‌شود اما شش سال بعد در سال ۱۹۹۳ در اعتراض به موافقتنامه صلح اسلو از این سازمان کناره می‌گیرد. جالب‌ترین نکته در این میان این است که به خاطر همین موافقتنامه بود که جایزه صلح نوبل سال ۱۹۹۴، به یاسر عرفات و شیمون پرز و اسحاق رابین تعلق گرفت! درویش از شعری بود که جایزه هم زیاد به خانه برده است که از میان آنها

خداوندگاران قلم در سرزمین زیتون خونین!

مهم‌ترین ادبای فلسطینی
در قرن اشغال چه کسانی هستند؟

محمدعلی یزدانبار
دبیر گروه کتاب

از شوخی‌های تلخ روزگار است که فلسطین، جنگجوترین و صلح‌طلب‌ترین نویسندگان قرن گذشته را همزمان در دامن خود پرورش داده است. غسان کنفانی که توسط موساد ترور شد و محمود درویش که او را شاعر صلح هم صدا می‌زنند هر دو از یک دیارند، از دیاری که حتی دل غاده السمان لبنانی و نزار قبانی سوری هم در گرو آن بود. فلسطین، این سرزمین دردهای بی پایان نویسندگان و شعرای بزرگی هم دارد که تصمیم گرفتیم در این شماره آنها را کوتاه و مختصر به شما معرفی کنیم.